

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ
ΡΟΛΟΙ, ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΚΥΡΙΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ, ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ
ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΠΛΗΜΜΥΡΙΚΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ

4.1 Προληπτικά έργα των Περιφερειών που συμβάλλουν στην μείωση του κινδύνου εκδήλωσης πλημμυρικών φαινομένων

Τα προληπτικά έργα των Περιφερειών που συμβάλλουν στην μείωση του κινδύνου εκδήλωσης πλημμυρικών φαινομένων καθώς και των συνεπειών τους, όπως έχει ήδη αναφερθεί στο Πρώτο Μέρος του παρόντος, δρομολογούνται με εντολή Περιφερειάρχη και προσδιορίζονται θεματικά στις παρακάτω ενότητες:

- Τον έλεγχο και τη συντήρηση του δικτύου ομβρίων υδάτων των οδών αρμοδιότητας Περιφέρειας
- Τον έλεγχο και τη συντήρηση του αντιπλημμυρικών έργων, αρμοδιότητας λειτουργίας και συντήρησης της Περιφέρειας
- Την εκτέλεση εργασιών καθαρισμού ρεμάτων και των απαλλοτριωμένων χώρων παρά τα ρέματα, εφόσον συντρέχουν λόγοι μετά από σχετικό έλεγχο
- Τον έλεγχο και τη συντήρηση εγγειοβελτιωτικών έργων αρμοδιότητας Περιφέρειας
- Την παροχή οδηγιών και η παρακολούθηση εφαρμογής σχεδίων και εργασιών συντήρησης εγγειοβελτιωτικών έργων από τους ΟΕΒ
- Τον προγραμματισμό και εκτέλεση νέων έργων αντιπλημμυρικής προστασίας

4.2 Προπαρασκευαστικές δράσεις των Περιφερειών

Τα προπαρασκευαστικά μέτρα και δράσεις πολιτικής προστασίας που συμβάλλουν στην ετοιμότητα του ανθρώπινου δυναμικού και των μέσων που διαθέτουν οι Περιφέρειες για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, δρομολογούνται με εντολή Περιφερειάρχων ή των αρμόδιων Αντιπεριφερειάρχων που ενεργούν σύμφωνα με τις οδηγίες και τις κατευθύνσεις που τους παρέχουν οι Περιφερειάρχες, προσδιορίζονται θεματικά στις παρακάτω ενότητες:

- Συντήρηση εξοπλισμού και μέσων της Περιφέρειας (συμπεριλαμβανομένων και των οικείων Περιφερειακών Ενοτήτων) που θα χρησιμοποιηθούν για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.
- Σύνταξη ή επικαιροποίηση των μνημονίων ενεργειών για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, από τις Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών, σύμφωνα με την παράγραφο 4.2.1 του παρόντος
- Κατάρτιση μνημονίων συνεργασίας με ιδιωτικούς φορείς για την εξασφάλιση επιπλέον πόρων προς ενίσχυση του έργου τους στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, σύμφωνα με την παράγραφο 7.2 του παρόντος
- Ενημέρωση του κοινού για τη λήψη μέτρων πρόληψης και αυτοπροστασίας από κινδύνους που προέρχονται από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων
- Προσδιορισμός χώρων προσωρινής εναπόθεσης φερτών υλικών και μπαζών από τους χώρους αρμοδιότητας των Περιφερειών μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, σε συνεργασία με τους οικείους Δήμους

- Σύγκληση των Συντονιστικών Οργάνων Πολιτικής Προστασίας (ΣΟΠΠ) των Περιφερειακών Ενοτήτων, με εντολή των Περιφερειάρχων και ευθύνη των Αντιπεριφερειάρχων σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 4.3 του παρόντος.
- Διενέργεια ασκήσεων Πολιτικής Προστασίας για την εκπαίδευση του προσωπικού και την αξιολόγηση της επιχειρησιακής ετοιμότητας των υπηρεσιών της Περιφέρειας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες της ΓΓΠΠ (παράγραφος 4.9 του παρόντος).

Οι ανωτέρω δράσεις πολιτικής προστασίας έχουν ως στόχο την ετοιμότητα του μηχανισμού πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων

Τονίζεται ότι στο πλαίσιο της προετοιμασίας, στην αρχή κάθε έτους οι Περιφερειάρχες με απόφασή τους, η οποία εκδίδεται κατ' εξαίρεση όλων των υφισταμένων διατάξεων που αφορούν στην αντίστοιχη λειτουργία άλλων υπηρεσιών των Περιφερειών και συνοδεύεται από την πρόβλεψη για τη δέσμευση της σχετικής δαπάνης, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις (άρθρο 29 του Ν. 4483/2017 – ΦΕΚ 107/Α'/2017), θα καθορίζουν το ωράριο λειτουργίας των Διευθύνσεων Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών, ως προς την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών που προκύπτουν από φυσικά φαινόμενα ή τεχνολογικά συμβάντα, σε 24ωρη ή 12ωρη βάση κατά τις εργάσιμες ημέρες του έτους, τις Κυριακές και τις εξαιρέσιμες ημέρες του έτους (άρθρο 29 του Ν. 4483/2017 – ΦΕΚ 107/Α'/2017)

4.2.1 Μνημόνια ενεργειών

Με ευθύνη των Δ/σεων Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών, οι Περιφέρειες θα προχωρήσουν στη σύνταξη ή επικαιροποίηση μνημονίου ενεργειών για την άμεση απόκριση και διευκόλυνση του έργου τους.

Το μνημόνιο ενεργειών αποτελεί ένα απλό έγγραφο μη εμπιστευτικού χαρακτήρα στο οποίο δίδονται, σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας και Περιφέρειας, με σαφήνεια απαντήσεις στα πέντε ερωτήματα (ποιος, τι, πότε, που, γιατί), που αναφέρονται στην παρ. Β του Παραρτήματος ΣΤ του Σχεδίου Ξενοκράτης (ΦΕΚ 423/Β'/2003).

Στα πλαίσια αυτά στο μνημόνιο ενεργειών, την ευθύνη σύνταξης του οποίου έχουν οι ανωτέρω, θα περιγράφονται τα ακόλουθα:

- ονομαστική κατάσταση των υπευθύνων για την υλοποίηση των δράσεων Πολιτικής Προστασίας σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας και Περιφέρειας που συνδέονται με την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, καθώς και των αναπληρωτών τους, με τα στοιχεία επικοινωνίας τους (ονοματεπώνυμο, τίτλος, θέση, ιδιότητα / ειδικότητα, τηλέφωνα, φαξ),
- κατάλογος των επιχειρησιακά έτοιμων μέσων που διαθέτει η Περιφέρεια για την υλοποίηση των δράσεων Πολιτικής Προστασίας (μηχανήματα έργων, οχήματα μεταφοράς προσωπικού, κλπ) που συνδέονται με την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

Αντίγραφο του μνημονίου ενεργειών (συμπεριλαμβανομένου καταλόγου με τηλέφωνα επικοινωνίας των επιχειρησιακά υπευθύνων σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης) για λόγους άμεσης κινητοποίησης πρέπει να κοινοποιείται στις Διοικήσεις των Πυροσβεστικών Υπηρεσιών και των υπηρεσιών της ΕΛ.ΑΣ. που εδρεύουν εντός των διοικητικών τους ορίων.

4.3 Προπαρασκευαστική σύγκληση Συντονιστικών Οργάνων Πολιτικής Προστασίας (Σ.Ο.Π.Π. των Περιφερειακών Ενοτήτων για την ετοιμότητα αντιμετώπισης κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων

Στο πλαίσιο του συντονισμού και της επίβλεψης του έργου της πολιτικής προστασίας για την ετοιμότητα αντιμετώπισης κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων εντός των διοικητικών τους ορίων, κρίνεται απαραίτητο με εντολή των Περιφερειαρχών και ευθύνη των κατά τόπους αρμοδίων χωρικών Αντιπεριφερειάρχων να συγκαλούνται ετησίως πριν την έναρξη της χειμερινής περιόδου, τα Συντονιστικά Όργανα Πολιτικής Προστασίας (Σ.Ο.Π.Π.) των Περιφερειακών Ενοτήτων με σκοπό τον καλύτερο συντονισμό των φορέων που εμπλέκονται σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας σε δράσεις πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων .

Στις συνεδριάσεις αυτές θα εξετασθούν θέματα σχετικά με:

- την ετοιμότητα των υπηρεσιών της Περιφέρειας και των Περιφερειακών ενοτήτων που εμπλέκονται σε δράσεις πολιτικής προστασίας (συντήρηση εξοπλισμού και μηχανημάτων, ανάθεση και καταμερισμός αρμοδιοτήτων, εξουσιοδοτικές πράξεις, κλπ)
- τη διασφάλιση της επικοινωνίας μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων υπηρεσιών και οργάνων σε επίπεδο Περιφέρειας για την απρόσκοπτη ροή πληροφοριών
- την ενημέρωση της Δ/σης Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας για τις δράσεις που αναλαμβάνουν οι λοιποί επιχειρησιακά εμπλεκόμενοι φορείς και υπηρεσίες σε επίπεδο Περιφέρειας (Π.Σ., ΕΛ.ΑΣ., κλπ) στο πλαίσιο αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και διαχείρισης των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων
- το συντονισμό δράσεων πολιτικής προστασίας των λοιπών φορέων (ΕΛ.ΑΣ., Π.Σ., ΕΚΑΒ, κλπ) για την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.
- την κατάσταση του δικτύου ομβρίων υδάτων των οδών, ζητημάτων που αφορούν τις εργασίες καθαρισμού υδατορευμάτων, καθώς και των αντιπλημμυρικών έργων αρμοδιότητας Περιφέρειας,
- τον προσδιορισμό μέτρων πρόληψης και ετοιμότητας όταν προβλέπεται από την ΕΜΥ η εκδήλωση έντονων καιρικών φαινομένων (ισχυρές βροχές και καταιγίδες)
- προσδιορισμός δράσεων στο πλαίσιο υλοποίησης της δράσης της οργανωμένης απομάκρυνσης πολιτών, κατ' εφαρμογή του άρθρου 6, παρ. 5στ' του Ν.3013/2002 (όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει βάσει της παρ. 2 του άρθ. 18 του Ν 3613/2007 (ΦΕΚ 263/Α'/2007) και του άρθ. 108 του Ν.4249/2014), σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Μέρος Ένατο του παρόντος.
- Την αξιοποίηση των Εθελοντικών Οργανώσεων Πολιτικής Προστασίας που δραστηριοποιούνται σε επίπεδο Περιφέρειας σε δράσεις για την υποστήριξη του έργου του Αντιπεριφερειάρχη στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων,

καθώς και κάθε άλλο θέμα που κρίνεται απαραίτητο για την αντιμετώπιση κινδύνων που προέρχονται από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

Επίσης, κρίνεται σκόπιμο στις ανωτέρω συνεδριάσεις των ΣΟΠΠ να διευκρινιστούν έγκαιρα, ζητήματα που αφορούν τον καταμερισμό των αρμοδιοτήτων μεταξύ των Περιφερειών και των Δήμων σε έργα συντήρησης αντιπλημμυρικών έργων στα όρια ευθύνης των αντίστοιχων Περιφερειακών Ενοτήτων, καθώς και ζητήματα που αφορούν τον έλεγχο καλής λειτουργίας και συντήρησης του δικτύου ομβρίων υδάτων στο οδικό δίκτυο, με έμφαση στις αστικές περιοχές.

Στα ΣΟΠΠ είναι σκόπιμο να κληθούν να συμμετάσχουν και εκπρόσωποι των Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων (ΟΕΒ) που δραστηριοποιούνται στα όρια ευθύνης των αντίστοιχων Περιφερειακών Ενοτήτων, για να ενημερώσουν σχετικά με την καλή λειτουργία των εγγειοβελτιωτικών έργων

αρμοδιότητάς τους (στραγγιστικά δίκτυα, στραγγιστικοί τάφροι, αρδευτικά και στραγγιστικά αντλιοστάσια, κλπ).

Μετά τη σύγκληση των Συντονιστικών Οργάνων Πολιτικής Προστασίας (ΣΟΠΠ) των Περιφερειακών Ενοτήτων, οι γραμματείς των ΣΟΠΠ θα κοινοποιήσουν άμεσα τα πρακτικά της συνεδρίασης στους αρμόδιους Αντιπεριφερειάρχες, στις οικείες Δ/σεις Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών, καθώς και στους εκπροσωπούμενους στα Σ.Ο.Π.Π. φορείς.

Ειδικότερα για την Μητροπολιτική Περιφέρεια Αττικής, ο Περιφερειάρχης Αττικής, λόγω των αυξημένων αρμοδιοτήτων μητροπολιτικού χαρακτήρα, δύναται κατά την κρίση του να συγκαλέσει και το Συντονιστικό Μητροπολιτικό Όργανο. Ομοίως για την Μητροπολιτική Ενότητα Θεσσαλονίκης, ο Αντιπεριφερειάρχης Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης, λόγω των αυξημένων αρμοδιοτήτων μητροπολιτικού χαρακτήρα, δύναται επίσης κατά την κρίση του να συγκαλέσει και το Συντονιστικό Μητροπολιτικό Όργανο.

Σχετικά με τη συγκρότηση και λειτουργία του Μητροπολιτικού Συντονιστικού οργάνου της Μητροπολιτικής Περιφέρειας Αττικής και της Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης, εκκρεμεί αλληλογραφία μεταξύ της υπηρεσίας μας και της Αρμόδιας Δ/σης του Υπουργείου Εσωτερικών. Σημειώνεται ότι η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας έχει εκφράσει τις απόψεις της για τη σύσταση των Συντονιστικών Μητροπολιτικών Οργάνων με το ΑΠ 2110/17-04-13 σχετικό έγγραφο της.

4.4 Δράσεις αυξημένης ετοιμότητας των Περιφερειών για τις περιοχές που προβλέπεται από την ΕΜΥ η εκδήλωση έντονων καιρικών φαινομένων (ισχυρές βροχοπτώσεις – καταιγίδες)

Η κατάσταση ετοιμότητας πολιτικής προστασίας λόγω τεκμηριωμένου κινδύνου ορίζεται με το άρθρο 2, παρ. 4α του Ν.3013/2002. Ειδικότερα, για τις περιοχές που προβλέπεται από την Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία (Ε.Μ.Υ.) η εκδήλωση έντονων ή και επικίνδυνων καιρικών φαινομένων, όπως έντονες βροχοπτώσεις, ισχυρές καταιγίδες κτλ, σύμφωνα με τα Έκτακτα Δελτία Επιδείνωσης Καιρού (ΕΔΕΚ) και τα Έκτακτα Δελτία Πρόγνωσης Επικίνδυνων Καιρικών Φαινομένων (ΕΔΠΕΚΦ), η αυξημένη ετοιμότητα των Περιφερειών αφορά κατά κύριο λόγο τις παρακάτω δράσεις:

- Ετοιμότητα του προσωπικού και των μέσων των Περιφερειών για την άμεση αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.
- Ενημέρωση του κοινού σε τοπικό επίπεδο, βάσει των οδηγιών αυτοπροστασίας και των δελτίων τύπου που εκδίδονται από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, για την λήψη μέτρων αυτοπροστασίας από τους πολίτες για την εκδήλωση έντονων καιρικών φαινομένων και πλημμυρών..
- Συμβολή στην ενημέρωση σε τοπικό επίπεδο, των αγροτών, κτηνοτρόφων και μελισσοκόμων για την αναμενόμενη εκδήλωση έντονων καιρικών φαινομένων.

Στις περιπτώσεις που η ΕΜΥ εκδώσει Έκτακτα Δελτία Επιδείνωσης Καιρού (ΕΔΕΚ) και Έκτακτα Δελτία Πρόγνωσης Επικίνδυνων Καιρικών Φαινομένων (ΕΔΠΕΚΦ), αυτά διαβιβάζονται από το ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ με ιδιαίτερο προειδοποιητικό σήμα προς όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, προκειμένου να τεθούν οι φορείς σε κατάσταση ετοιμότητας πολιτικής προστασίας σε εφαρμογή του άρθρ. 2 παρ.4α του Ν. 3013/2002 για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών λόγω πρόβλεψης επικίνδυνων καιρικών φαινομένων, όπως οι έντονες βροχοπτώσεις, καταιγίδες, κλπ.

Αν και η ένταση, η διάρκεια και η χωρική κατανομή των βροχοπτώσεων αποτελεί σημαντική αιτία πρόκλησης πλημμυρικών φαινομένων, η εμφάνιση ενός πλημμυρικού φαινομένου εξαρτάται και από ένα πλήθος άλλων παραγόντων οι οποίοι μπορούν να δράσουν είτε αποτρεπτικά, είτε ενισχυτικά. Τέτοιοι παράγοντες που μπορούν να καθορίσουν την εμφάνιση ή όχι ενός πλημμυρικού φαινομένου είναι:

- η ικανότητα του υδρογραφικού δικτύου να παροχετεύσει αποτελεσματικά την επιφανειακή απορροή
- η γεωλογία, το μέγεθος και η γεωμορφολογία της λεκάνης απορροής
- ο κορεσμός του επιφανειακού εδάφους από προηγηθείσες βροχοπτώσεις
- η φυτοκάλυψη του εδάφους
- οι χρήσεις γης, κλπ.

Νοείται ότι τα επίπεδα ετοιμότητας των Περιφερειών βάσει των Έκτακτων Δελτίων Επιδείνωσης Καιρού (ΕΔΕΚ) ή των Έκτακτων Δελτίων Πρόγνωσης Επικίνδυνων Καιρικών Φαινομένων (ΕΔΠΕΚΦ), οι συγκεκριμένες ενέργειες και η λήψη μέτρων καθορίζεται από τον σχεδιασμό τους.

4.5 Δράσεις των Περιφερειών στην αντιμετώπιση κινδύνων μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων

Οι Περιφερειάρχες ή οι αρμόδιοι Αντιπεριφερειάρχες που ενεργούν σύμφωνα με τις οδηγίες και τις κατευθύνσεις που τους παρέχουν οι Περιφερειάρχες, εκτιμώντας τις επιπτώσεις, όπως αυτές διαμορφώνονται από πληροφορίες που συνδέονται με την εξέλιξη των πλημμυρικών φαινομένων, στα πλαίσια του συντονιστικού τους ρόλου κατά κανόνα δρομολογούν αρχικά δράσεις που συνδέονται με:

- την κινητοποίηση, δια των Δ/σεων Πολιτικής Προστασίας, του επιχειρησιακά εμπλεκόμενου δυναμικού και των μέσων πολιτικής προστασίας των Περιφερειών και την εξασφάλιση της επικοινωνίας με τους λοιπούς επιχειρησιακά εμπλεκόμενους φορείς,
- την υποστήριξη του έργου των λοιπών επιχειρησιακά εμπλεκόμενων φορέων (Π.Σ., ΕΛ.ΑΣ., Δήμοι, κλπ), με μέσα που έχει άμεσα διαθέσιμα η Περιφέρεια ή δύναται να εξασφαλίσει μέσω μνημονίου συνεργασίας με ιδιωτικούς φορείς,
- την άρση εμποδίων στο οδικό δίκτυο αρμοδιότητάς του, για τη διευκόλυνση της κίνησης των οχημάτων των σωστικών συνεργείων προς και από την πληγείσα περιοχή, τις νοσοκομειακές μονάδες, κλπ.,
- τη λήψη απόφασης για την οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών, όταν η εξελισσόμενη ή επικείμενη καταστροφή μπορεί να επηρεάσει πάνω από ένα Δήμο, σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στο Μέρος Ένατο του παρόντος,
- τη συνδρομή στο έργο των Δήμων στην παροχή βοήθειας στους πληγέντες,
- την άμεση συγκρότηση συνεργείων για τον έλεγχο υποδομών και τεχνικών έργων αρμοδιότητάς τους για τη διαπίστωση ζημιών που προκλήθηκαν από πλημμύρες ή άλλα επαγόμενα των πλημμυρών φαινόμενα (κατολισθήσεις, κλπ),
- την ενημέρωση του κοινού για δράσεις πολιτικής προστασίας σε επίπεδο Περιφέρειας και τη λήψη μέτρων αυτοπροστασίας από κινδύνους που προέρχονται από έντονα καιρικά φαινόμενα (βροχοπτώσεις, καταιγίδες, κλπ.), πλημμυρικά φαινόμενα,
- τη συνεχή επικοινωνία του Περιφερειάρχη ή του αρμόδιου Αντιπεριφερειάρχη με τους Δημάρχους των περιοχών που έχουν πληγεί από την εκδήλωση των πλημμυρικών φαινομένων, στο πλαίσιο συντονισμού και ιεράρχησης δράσεων πολιτικής προστασίας στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών,
- την ενημέρωση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας για την εκδήλωση καταστροφικών φαινομένων, καθώς και για τις επιπτώσεις τους,
- την υποβολή αιτήματος προς τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας για την ενεργοποίηση του Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ της Ελληνικής Αρχής Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (Ε.Α.Γ.Μ.Ε.) και της ΓΓΠΠ, σε περιπτώσεις συντελεσθέντος ή εν εξελίξει καταστροφικού φαινομένου γεωλογικής αιτιολογίας (κατολισθήσεις, εδαφικές υποχωρήσεις, καθιζήσεις), σύμφωνα με τα 4927/5-07-2016 και 6044/25-08-2016 έγγραφα της Δ/σης Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ

- την υποβολή εισήγησης για κήρυξη των πληγέντων περιοχών από πλημμυρικά φαινόμενα σε Κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης Πολιτικής Προστασίας, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες της ΓΓΠΠ (2300/29-03-2016 έγγραφο της Δ/νσης Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ - ΑΔΑ: ΩΜΣΚ465ΦΘΕ-7ΒΞ).
- τη διασφάλιση λειτουργίας των υπηρεσιών της Περιφέρειας μετά την εκδήλωση του καταστροφικού φαινομένου.
- Ό,τι άλλο κρίνεται απαραίτητο για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους

Νοείται ότι κατά προτεραιότητα εξετάζονται αιτήματα παροχής βοήθειας στους πληγέντες, συνδρομής στο έργο διάσωσης και απεγκλωβισμού, όπως και η διάνοιξη αποκλεισμένων δρόμων αρμοδιότητας των Περιφερειών για τη διευκόλυνση της κίνησης των οχημάτων των σωστικών συνεργείων προς και από την πληγείσα περιοχή, τις νοσοκομειακές μονάδες, κλπ.

Επίσης, ο Περιφερειάρχης σε συνεργασία με την οικεία Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και τις κατά τόπους Δημοτικές Αρχές, εκδίδει απόφαση διακοπής μαθημάτων λόγω έκτακτων συνθηκών στη χωρική αρμοδιότητα της Περιφέρειας (αρθ. 186 του Ν3852/2010).

4.6 Δράσεις των Περιφερειών στην άμεση/βραχεία διαχείριση συνεπειών

Η άμεση/βραχεία διαχείριση συνεπειών από τις Περιφέρειες συνδέεται με δράσεις που αφορούν:

- την συνδρομή των Δήμων στην παροχή βοήθειας στους πληγέντες - προσωρινή διαμονή των πολιτών που λόγω καταστροφής η παραμονή στις κατοικίες τους έχει καταστεί αδύνατη, σε συνεργασία με τους οικείους Δήμους
- την γνωστοποίηση μέσω ανακοινώσεων ή δελτίων τύπου στα τοπικά μέσα ενημέρωσης και μέσα κοινωνικής δικτύωσης, για τη λειτουργία τηλεφωνικής γραμμής στην οποία μπορούν να απευθύνονται οι πολίτες που οι ιδιοκτησίες τους έχουν πληγεί και χρειάζονται άμεση προσωρινή διαμονή, σε συνεννόηση με τους οικείους Δήμους
- την ενεργοποίηση εθελοντικών οργανώσεων πολιτικής προστασίας που δραστηριοποιούνται στη Περιφέρεια για υποστηρικτικές δράσεις στο έργο της Περιφέρειας
- την υποβολή εισήγησης για κήρυξη των πληγέντων περιοχών σε Κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης Πολιτικής Προστασίας, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες της ΓΓΠΠ (2300/29-03-2016 έγγραφο της Δ/νσης Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ - ΑΔΑ: ΩΜΣΚ465ΦΘΕ-7ΒΞ).
- την συγκρότηση συνεργείων από υπαλλήλους των Δ/σεων Τεχνικών Έργων της Περιφέρειας προκειμένου να μεταβούν και να προβούν εντός της πληγείσας περιοχής σε άμεσο οπτικό έλεγχο υποδομών και τεχνικών έργων αρμοδιότητάς τους για τη διαπίστωση ζημιών που προκλήθηκαν από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων και εκτίμηση του δυναμικού και των μέσων που απαιτούνται για την άμεση αποκατάσταση της λειτουργίας τους,
- την ενημέρωση του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης, στο πλαίσιο συντονισμού και ιεράρχησης δράσεων πολιτικής προστασίας στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών.
- Ό,τι άλλο κρίνεται απαραίτητο για την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους

Εν συνεχεία, οι Περιφερειάρχες ή οι αρμόδιοι Αντιπεριφερειάρχες που ενεργούν σύμφωνα με τις οδηγίες και τις κατευθύνσεις που τους παρέχουν οι Περιφερειάρχες, έχοντας υπόψη τυχόν αιτήματα συνδρομής προς υποστήριξη του έργου άλλων φορέων (Π.Σ., Δήμοι, κλπ) και τις επιπτώσεις του καταστροφικού φαινομένου σε έργα και υποδομές αρμοδιότητας Περιφέρειας, συγκροτούν κατάλληλα συνεργεία για:

- τον καθαρισμό εντός των πλημμυρισμένων περιοχών των εσχαρών των φρεατίων υδροσυλλογής στις οδούς αρμοδιότητάς τους και καθαρισμός λοιπών αντιπλημμυρικών έργων αρμοδιότητάς τους από φερτά υλικά λόγω των πλημμυρικών υδάτων, προς αποκατάσταση της λειτουργικότητάς τους,
- την αποκατάσταση βατότητας των αποκλεισμένων οδών αρμοδιότητάς τους με την απομάκρυνση φερτών υλικών και πλημμυρικών υδάτων από το οδόστρωμα και αποκατάσταση της οδικής κυκλοφορίας,
- τη μεταφορά των ανωτέρω φερτών υλικών στους χώρους που έχουν ήδη προσδιοριστεί σε συνεργασία με τους οικείους Δήμους για την προσωρινή εναπόθεση φερτών υλικών μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων και τη δρομολόγηση δράσεων προσωρινής αποθήκευσης, μεταφόρτωσης, ανάκτησης και διάθεσής τους, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία διαχείρισης μη επικίνδυνων στερεών αποβλήτων.
- την αποκατάσταση λειτουργίας των αντιπλημμυρικών έργων αρμοδιότητας συντήρησης της Περιφέρειας,
- την εκτίμηση και καταγραφή των ζημιών σε βιομηχανικές και βιοτεχνικές μονάδες, εμπορικά καταστήματα, αγροτικές εκμεταλλεύσεις, άλλες επιχειρήσεις και φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που έχουν πληγεί από πλημμύρες.

Σε περιπτώσεις που το δυναμικό και τα μέσα που έχει άμεσα διαθέσιμα η Περιφέρεια, ή δύναται να εξασφαλίσει μέσω μνημονίου συνεργασίας με ιδιωτικούς φορείς, δεν επαρκούν για την άμεση διαχείριση των συνεπειών λόγω πλημμυρών, δύναται να αιτηθεί μέσω του ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ συνδρομή από άλλους φορείς (Ενοπλες Δυνάμεις, κλπ).

Για τα πάσης φύσεως αντιπλημμυρικά έργα αρμοδιότητας Περιφέρειας το έργο της άμεσης αποκατάστασης της λειτουργίας τους υποστηρίζεται από τη Δ/νση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας και τα Τμήματα Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειακών Ενοτήτων, τα οποία με εντολή Περιφερειάρχη ή του αρμόδιου Αντιπεριφερειάρχη συντονίζουν το έργο της διάθεσης δυναμικού και μέσων για την άμεση αποκατάσταση των ζημιών που προκλήθηκαν από την καταστροφή.

4.7 Σύγκληση Συντονιστικών Οργάνων Πολιτικής Προστασίας (Σ.Ο.Π.Π.) Περιφερειακών Ενοτήτων μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών

Μετά την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων οι κατά τόπους αρμόδιοι χωρικοί Αντιπεριφερειάρχες, που ενεργούν σύμφωνα με τις οδηγίες και τις κατευθύνσεις που τους παρέχουν οι οικείοι Περιφερειάρχες, δύναται προς υποβοήθηση του έργου τους να συγκαλούν τα Συντονιστικά Όργανα Πολιτικής Προστασίας (Σ.Ο.Π.Π.) των οικείων Περιφερειακών Ενοτήτων με σκοπό τον καλύτερο συντονισμό των φορέων που εμπλέκονται σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας σε δράσεις πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών

Ειδικότερα, στα ανωτέρω ΣΟΠΠ των Περιφερειακών Ενοτήτων κρίνεται σκόπιμο να εξετάζονται κατά κύριο λόγο θέματα σχετικά

- με την παροχή στοιχείων από όλους τους αρμόδιους συμμετέχοντες φορείς για την πορεία εξέλιξης του καταστροφικού φαινομένου καθώς για τις συνέπειες του, κατά το μέρος που τους αφορά και εμπλέκονται

- με την αμοιβαία ενημέρωση για την διαθεσιμότητα δυναμικού και μέσω των φορέων που εκπροσωπούνται σ' αυτό για την υλοποίηση των δράσεων και μέτρων πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών,
- με την διάθεση προσωπικού και μέσω των φορέων για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών, σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας, με βάση τις ανάγκες, όπως αυτές καταγράφονται και ιεραρχούνται από τους συμμετέχοντες στο ΣΟΠΠ
- με τη συνδρομή των συμμετεχόντων φορέων στο ΣΟΠΠ, εφόσον αποφασιστεί από τον Περιφερειάρχη ή τον αρμόδιο Ατυπιεριφερειάρχη η εφαρμογή του μέτρου της οργανωμένης προληπτικής απομάκρυνσης πολιτών από εξελισσόμενη ή επικείμενη καταστροφή από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Μέρος Ένατο του παρόντος
- με τη συνδρομή των συμμετεχόντων φορέων στο ΣΟΠΠ στην παροχή βοήθειας στους πληγέντες
- με ζητήματα που συνδέονται με προσωρινή διαμονή των πολιτών που λόγω της καταστροφής η παραμονή στις κατοικίες τους έχει καταστεί αδύνατη
- με την ενεργοποίηση εθελοντικών οργανώσεων πολιτικής προστασίας που δραστηριοποιούνται στη Περιφέρεια για υποστηρικτικές δράσεις στο έργο της Περιφέρειας
- με ζητήματα που συνδέονται με την επικοινωνία και την ροή πληροφοριών μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων

ό,τι άλλο κρίνεται απαραίτητο για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων

Επίσης, σε περιπτώσεις όπου από τα πλημμυρικά φαινόμενα πλήττονται εκτάσεις με εγγειοβελτιωτικά έργα εντός των ορίων ευθύνης των Περιφερειακών Ενοτήτων, στα ανωτέρω ΣΟΠΠ των Περιφερειακών Ενοτήτων είναι σκόπιμο να κληθούν να συμμετάσχουν και εκπρόσωποι των αρμόδιων για την λειτουργία και συντήρησή τους Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων (ΟΕΒ), προκειμένου να ενημερώσουν σχετικά με την καλή λειτουργία των εγγειοβελτιωτικών έργων αρμοδιότητάς τους (αποστράγγιση του πλεονάζοντος αρδευτικού (επιφανειακού και εδαφικού) νερού, η παροχέτευση πλημμυρικών ροών, αποκατάσταση βλαβών στο αγροτικό οδικό δίκτυο αρμοδιότητάς τους, κλπ).

4.8 Σχέδια Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων των Περιφερειών

Η Δ/ση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας πρόκειται να εκδώσει στο αμέσως προσεχές διάστημα το Γενικό Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών (1^η Έκδοση 2019).

Για λόγους εναρμόνισης των σχεδίων Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών για την Αντιμετώπιση Εκτάκτων Αναγκών και Άμεση/Βραχεία Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων με το ανωτέρω Γενικό Σχέδιο της ΓΓΠΠ (άρθρο 174, παρ. ι' του Ν3852/2010), κρίνεται σκόπιμο ο σχεδιασμός των Περιφερειών να συνταχθεί με προκαθορισμένη μορφή και περιεχόμενα.

Συγκεκριμένα, το Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων των Περιφερειών θα αποτελείται από τα βασικά μέρη του Γενικού Σχεδίου της ΓΓΠΠ με την προσθήκη του ανθρώπινου δυναμικού και των πόρων που θα χρησιμοποιήσουν οι Περιφέρειες για την υλοποίηση των δράσεων Πολιτικής Προστασίας, καθώς και τις διαδικασίες κινητοποίησής τους.

Ειδικότερες οδηγίες για την σύνταξη των Σχεδίων Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων των

Περιφερειών, θα περιλαμβάνονται στο υπό έκδοση Γενικό Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών της ΓΓΠΠ.

4.9 Διενέργεια Ασκήσεων Πολιτικής Προστασίας σε επίπεδο Περιφερειών της χώρας

Ο σχεδιασμός και η διεξαγωγή ασκήσεων Πολιτικής Προστασίας για την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων σε τακτά χρονικά διαστήματα, συνιστά την πιο ασφαλή μέθοδο για την τακτική και σε βάθος δοκιμασία, εκπαίδευση και αξιολόγηση της επιχειρησιακής ετοιμότητας, επάρκειας, αλλά και του επιτυχούς συντονισμού των φορέων σε δράσεις αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και άμεσης/βραχείας διαχείρισης των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

Στο πλαίσιο αυτό, μετά την ολοκλήρωση του Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Πλημμυρικών Φαινομένων της Περιφέρειας, με εντολή των Περιφερειάρχων, οι Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών καλούνται να προγραμματίζουν σε ετήσια βάση μια άσκηση ετοιμότητας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, βάσει του ανωτέρω σχεδίου.

Οι ασκήσεις αυτές θα πρέπει να εστιάζουν κατά κύριο λόγο σε θέματα κατανομής ρόλων και αρμοδιοτήτων των υπηρεσιών της Περιφέρειας, με στόχο την επαύξηση της διαλειτουργικότητας και συνεργασίας όλων των οργανικών μονάδων των Περιφερειών, στο πλαίσιο του θεσμικού τους ρόλου στην αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

Τονίζεται ότι σε αρχικό στάδιο οι ασκήσεις αυτές θα πρέπει να επικεντρώνονται μόνο στην άσκηση των οργανικών μονάδων και υπηρεσιών των Περιφερειών, για τη βελτίωση του σχεδιασμού τους στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων, χωρίς την εμπλοκή άλλων φορέων και υπηρεσιών (ΕΛ.ΑΣ., Π.Σ., ΕΚΑΒ, κλπ).

Σε δεύτερο στάδιο θα κληθούν να συμμετέχουν στις ανωτέρω ασκήσεις και οι λοιποί εμπλεκόμενοι φορείς σε επίπεδο Περιφέρειας (διυπηρεσιακή άσκηση), στο πλαίσιο συντονισμού και διαλειτουργικότητας μεταξύ τους, για υλοποίηση δράσεων που συνδέονται με την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων.

Η Δ/νση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ δύναται να συνδράμει στον σχεδιασμό, διεξαγωγή και αποτίμηση των ανωτέρω ασκήσεων Πολιτικής Προστασίας σε επίπεδο Περιφέρειας κατόπιν σχετικού αιτήματος.